

## Adviesnota Regio Noord-Limburg

|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Aan</b>                             | PHO SD                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Datum</b>                           | 17 september 2020                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Regionaal thema</b>                 | Internationale werknemers                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Bestuurlijk trekker</b>             | Roy Bouten                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Ambtelijke trekker</b>              | Pedro Kuipers, Peel en Maas.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Steller adviesnota</b>              | Mart Thijssen, Horst aan de Maas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Onderwerp</b>                       | Evaluatie regionale voorzieningen internationale werknemers.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Dictum</b>                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Burgemeestersoverleg voor te stellen een bedrag van € 45.000,-- op te nemen in de regiobegroting 2021 ten behoeve van deze voorzieningen voor internationale werknemers.</li> <li>• Het servicepunt een functie te laten vervullen voor shortstay mensen en dit regionaal te blijven bekostigen.</li> <li>• Voor longstay te kiezen voor een lokale aanpak.</li> <li>• In te stemmen met het opzetten van een breed overleg met stakeholders.</li> </ul> |
| <b>Toelichting voorstel</b>            | Betreft voorzieningen die nadrukkelijk een zinvolle functie vervullen voor de regio. Gelet op de groeiende groep internationale werknemers zijn deze voorzieningen meer dan ook van belang.                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Financiële / personele aspecten</b> | Er wordt een bedrag van € 45.000 ten laste gebracht van de regiobegroting.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

## Subsidie stichting Arka.

Evaluatie 2019

Arka is een regionale stichting die zich inzet voor de belangen van internationale werknemers. In 2009 is de stichting op initiatief van de gemeenten Peel en Maas en Horst aan de Maas in het leven geroepen. Er wordt contact gezocht met de internationale werknemers, men geeft voorlichting en men zet zich voor integratie. Arka hanteert hierbij het principe van wederkerigheid. Er is aandacht voor zowel short- als longstay vraagstukken.

In 2010 heeft Arka de welzijnsstichting Synthese gevraagd onderzoek te doen naar de omstandigheden van internationale werknemers in de regio Noord-Limburg. De resultaten van dit

onderzoek waren aanleiding voor het opstarten van het regionale project “Het belang van arbeidsmigranten”. Aan dit project namen deel de gemeenten Venlo, Venray, Peel en Maas, Leudal en Horst aan de Maas alsmede de provincie. Ook Arka was vertegenwoordigd in de regionale stuurgroep arbeidsmigranten. Daar werden zaken besproken met de 5 betrokken gemeenten en de provincie maar ook met partijen zoals woningcorporaties, de uitzendbranche, de LLTB, de welzijnsstichting en de GGD. Ook was Arka betrokken bij de diverse werkgroepen (huisvesting, economie, inschrijving en handhaving, sociaal maatschappelijk en voorlichting). Verder heeft Arka een bijdrage geleverd aan het integratieproject dat in 2015 uitgevoerd is met subsidie van het ministerie van VWS en de provincie.

1. Heeft het project “Kiwaczek” (twijfelaars over de streep) opgezet en voert dit ook uit. Twee keer per jaar worden er 10 bijeenkomsten georganiseerd met circa 20 personen. Doel is mensen die twijfelen over blijven of teruggaan naar Polen te overtuigen van de noodzaak om een keuze te maken. Er is aandacht voor de consequenties van de keuze.
2. Men doet vertaalwerk als daar om gevraagd wordt (bijv. folders).
3. Men werkt mee aan allerlei landelijke onderzoeken. Met enige regelmaat wordt de adviesgroep hiervoor benaderd. Ook studenten kloppen regelmatig aan.
4. Men doet niet aan individuele hulpverlening. Daarvoor is de groep te klein. In de praktijk wordt er (beperkt) getolkt op basisscholen (alleen op verzoek) bij bijvoorbeeld 10 minuten gesprekken en incidenteel bij een zorginstelling.

## Servicepunt Meterik.

Evaluatie 2019

Het servicepunt vervult een regionale functie. Het is ondergebracht in het gemeenschapshuis van Meterik en laagdrempelig van opzet. Het heeft een eigen ingang. Meterik is regionaal bekend onder internationale werknemers mede omdat, mede door de inzet van Arka, er een Poolse parochie gevestigd is. De kerkdiensten op zondag worden goed bezocht. In het servicepunt is een kleine winkel ondergebracht waar mensen terecht kunnen voor Poolse producten maar bijvoorbeeld ook voor telefoonkaarten. Tevens staan er enkel pc's. Het servicepunt is dagelijks telefonisch bereikbaar. In de avonden kan men er fysiek terecht. Op gezette tijden is er ook iemand van de vakbond aanwezig. Tijdens de projectperiode van “Het belang van arbeidsmigranten” is bewust mede vanuit kosten oogpunt niet gekozen voor het opzetten van meerdere punten in de regio (carrousel). Werkt kostenverhogend en Meterik bleek voor internationale werknemers goed bereikbaar te zijn mede als gevolg van de aanwezigheid van de Poolse parochie.

Gekozen is voor een betaalde kracht (16 uur per week) op het servicepunt via een ZZP-constructie. Taak is het geven van informatie en advies en doorverwijzing. De totale kosten van het servicepunt bedragen circa € 45.000,--. Naast personele kosten (€ 30.000,--) zijn er bureaunkosten (€ 15.000,--). Vanaf 2011 wordt het servicepunt bekostigd uit de gelden die regionaal beschikbaar waren voor het project “Het belang van arbeidsmigranten”. Op basis van het slotdocument is besloten dat de kosten vanaf 2017 ten laste komen van de regiobegroting.

Aantal bezoekers 2019 van het servicepunt. Gaat om fysieke contacten. Telefonische contacten worden niet geregistreerd.

| maand    | Horst aan de Maas | Peel en Maas | Venray | Venlo | Overige (o.a. Asten en grensregio) | totaal |
|----------|-------------------|--------------|--------|-------|------------------------------------|--------|
| januari  | 44                | 29           | 39     | 38    | 42                                 | 192    |
| februari | 32                | 22           | 24     | 25    | 25                                 | 128    |
| maart    | 60                | 38           | 52     | 46    | 39                                 | 235    |
| april    | 71                | 46           | 62     | 51    | 58                                 | 288    |
| mei      | 76                | 37           | 58     | 54    | 57                                 | 282    |

|           |     |     |     |     |     |      |
|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|------|
| juni      | 69  | 46  | 65  | 52  | 71  | 303  |
| juli      | 42  | 18  | 46  | 28  | 32  | 166  |
| augustus  | 38  | 26  | 32  | 26  | 23  | 145  |
| september | 36  | 24  | 28  | 31  | 28  | 147  |
| oktober   | 27  | 21  | 23  | 23  | 31  | 125  |
| november  | 38  | 25  | 27  | 27  | 42  | 159  |
| december  | 44  | 22  | 26  | 29  | 34  | 155  |
| totaal    | 577 | 354 | 482 | 430 | 482 | 2325 |

Sinds 2009 krijgt de stichting jaarlijks € 5000,-- subsidie. Met ingang van 2011 is deze subsidie ten laste gebracht van de projectgelden die beschikbaar waren voor het regionale project "Het belang van arbeidsmigranten". In 2016 is het project beëindigd en is een slotdocument opgesteld. In het burgemeestersoverleg is besloten ingaande 2017 de subsidie ten laste te brengen van de regiobegroting.

Onder de vlag van deze stichting functioneert de regionale adviesgroep arbeidsmigranten. Op dit moment bestaat de adviesgroep uit 11 personen van Poolse komaf. 8 leden wonen in Horst aan de Maas, 2 in Peel en Maas en 1 in Venray. De voertaal tijdens het overleg is Nederlands. De adviesgroep staat open voor deelname van internationale werknemers uit andere landen mits de deelnemers redelijk Nederlands praten. De adviesgroep zou graag nog enkele mensen verwelkomen met name uit gemeenten die nu niet of nauwelijks vertegenwoordigd zijn. Een vertegenwoordiging vanuit Venlo is in 2019 uit het overleg gestapt wegens het ontbreken van een ingang bij de gemeente Venlo.

Wat doet de adviesgroep:

5. Er is iedere zes weken overleg met de gemeente Horst aan de Maas. Incidenteel sluit ook de gemeente Peel en Maas aan. Tot 2017 werd er teruggekoppeld via de regionale stuurgroep. Op dit moment is men zoekende hoe men de contacten met betrokken partijen kan verbeteren.
6. In 2019 heeft de adviesgroep actief meegedacht over het nieuwe beleid voor internationale werknemers van de gemeenten Peel en Maas en Horst aan de Maas. Op dit moment wordt gekeken of het mogelijk is om overleg op te starten met café Integracja, buurtbewoners van grootschalige accommodaties, werkgevers, huisvesters en incidenteel bijvoorbeeld huisartsen, politie, woningbouwcorporaties en het onderwijs. Doel is het breed ophalen van signalen om die mee te nemen bij het opstellen van lokaal/regionaal beleid. Frequentie overleg iedere 2 maanden.
7. Jaarlijks organiseert de adviesgroep een informatie en banenbeurs. In 2020 komt de beurs te vervallen in verband met de coronacrisis. Voor 2021 staat de 8<sup>e</sup> editie op de rol. Circa 30 standhouders zijn aanwezig. Gaat om partijen als het UWV, de belastingdienst, de SVB, bibliotheken, de advocatuur, welzijnsstichtingen, taalaanbieders, woningcorporaties en gemeenten maar ook huisvesters en werkgevers waaronder uitzendorganisaties. Het bezoekersaantal zit op 200. De beurs bevat ook een recreatief en sportief element. Een aantal keren is aan de beurs een symposium gekoppeld.
8. De werkgroep werft mensen voor deelname aan cursussen van bureau Educatie.

Op het servicepunt komen niet alleen mensen uit Polen. Er zijn ook bezoekers uit bijvoorbeeld Bulgarije, Litouwen en Roemenië. Het gaat daarbij niet om grote aantallen. De gesprekken nemen wel meer tijd in beslag vanwege de taal. Google translate wordt gebruikt maar gelukkig spreekt de persoon in kwestie ook Russisch.

Het blijkt dat internationale werknemers niet goed op de hoogte zijn van de regelgeving zoals die in Nederland geldt. Mensen bereiden zich niet goed voor op hun komst naar Nederland en er wordt in het lang van herkomst ook nauwelijks informatie verstrekt.

Er komen vragen over:

1. Inschrijving in de BRP en het RNI;
2. Het afsluiten van een zorgverzekering;
3. Het aanvragen van kinderbijslag;
4. Het helpen met het maken van contact met het UWV over werk;
5. Het invullen van belastingformulieren;
6. Advies over wat te doen als je ziek bent zoals bezoek bedrijfsarts, bezoek huisarts en ziekenhuis;
7. Wat te doen bij een conflict met mijn werkgever;
8. Hoe kom ik aan een woning?

Het blijkt dat het taalgebruik in brieven en formulieren en het feit dat men de Nederlandse taal onvoldoende beheerst het lastig maakt voor internationale werknemers om brieven te beantwoorden en formulieren in te vullen. Ook mondeling contact is vaak lastig. De medewerkster van het servicepunt beschikt over vaste aanspreekpunten bij diverse organisaties.

#### Samenvattend:

Het servicepunt vervult een regionale functie en wordt goed bezocht. Dit betekent niet dat alles bij het oude moet blijven. Om integratie te bevorderen maken we een knip tussen informatie en advies geven aan mensen die hier kort willen verblijven en de groep van blijvers. Voor shortstayers pakken we dit regionaal op. Voor longstayers geldt dat we deze functie lokaal in gaan vullen. We gaan een breder overleg opstarten (frequentie 2 maandelijks) met allerlei stakeholders met als doel om signalen te krijgen over kwesties die spelen om daar vervolgens in het beleid (lokaal/regionaal) rekening mee te houden. Als gemeenten faciliteren we dit overleg.